

บูรณาการหลักสัปปุริสธรรมในการบริหารงานของผู้นำองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
ในจังหวัดร้อยเอ็ด

The Integration of Sappurisdhamma Principle (Virtues of a Gentleman)
in the Administration of Local Government Organization
Leaders in Roi Et Province

ธนบรรณ น้ากระจาย

Thanaban Namkrajai

อุทัย กมลศิลป์

Uthai Kamolsilp

สงวน หล้าโพทนัน

Sanguan Lapontan

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตร้อยเอ็ด

Mahamakut Buddhist University Roi-Et Campus

Email: thanabun2000@gmail.com



Received: 4 February 2024; Revised: 16 February 2024; Accepted: 22 February 2024

บทคัดย่อ

บทความวิจัยเรื่อง บูรณาการหลักสัปปุริสธรรมในการบริหารงานของผู้นำ มีวัตถุประสงค์ คือ 1) เพื่อศึกษาแนวคิดทฤษฎีการบริหารงานองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น 2) เพื่อศึกษาหลักสัปปุริสธรรมในการบริหารงานของผู้นำ 3) เพื่อบูรณาการหลักสัปปุริสธรรมในการบริหารงานของผู้นำองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และ 4) เพื่อเสนอองค์ความรู้เกี่ยวกับบูรณาการหลักสัปปุริสธรรมในการบริหารงานของผู้นำองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เป็น การวิจัยเชิงคุณภาพ เครื่องมือที่ใช้ คือ แบบสัมภาษณ์ กลุ่มเป้าหมาย จำนวน 20 รูป/คน โดยการเลือกแบบเจาะจง เก็บข้อมูลจากการสัมภาษณ์เชิงลึก วิเคราะห์ข้อมูลโดยพิจารณาความสอดคล้องจากการวิจัยเอกสารและสัมภาษณ์เชิงลึก สถิติที่ใช้เป็นเชิงพรรณนาวิเคราะห์

ผลการวิจัยพบว่า

1. แนวคิดทฤษฎีการบริหารงานองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537 ใช้บังคับตั้งแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษา การปฏิบัติงานของผู้นำ มีปัญหาด้านโครงสร้างองค์กร บุคคล งบประมาณ และทรัพยากรต่าง ๆ 2. หลักสัปปุริสธรรมในการบริหารงานของผู้นำองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดร้อยเอ็ด ผู้นำขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นใช้หลักธรรมสัปปุริสธรรม 7 ประการ คือ (1) ฉัมนัญญา รู้หลักการ (2) อุตัญญา รู้จุดหมาย (3) อัตตัญญา รู้ตน (4) มัตตัญญา รู้ประมาณ (5) กาลัญญา รู้กาล (6) ปริสัญญญา รู้ชุมชน และ (7) ปุคคลัญญา รู้บุคคล 3. บูรณาการหลักสัปปุริสธรรมในการบริหารงานของผู้นำ 5 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านการวางแผนงาน 2) ด้านการจัดบุคลากร 3) ด้านการประสานงาน 4) ด้านการรายงานผลงาน และ 5) ด้านการงบประมาณ 4. องค์ความรู้ใหม่ สรุปได้ ดังนี้ “SMT AEW MODEL”

กล่าวคือ S = Sappurisa Dhamma หมายถึง หลักธรรมพุทธศาสนา M = Management of local government organization leaders หมายถึง การบริหารงานของผู้นำองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และ T = Transparent, verifiable, efficient and effective หมายถึง การบริหารงานมีความโปร่งใส ตรวจสอบได้ มีประสิทธิภาพประสิทธิผล

คำสำคัญ: บูรณาการ, หลักสัปปุริสธรรม, การบริหารงาน, ผู้นำองค์กร

Abstract

The objectives of research article on the integration of Sappurisa-Dhamma principle in the administration of local administrative organization leaders 1) to study the concepts and theories of local administrative organizations administration 2) to study the Sappurisa-Dhamma principle in the administration of local government organization leaders in Roi Et Province 3) to integrate the Sappurisa-Dhamma principles in the administration of local government organization leaders in Roi Et Province and 4) to present knowledge on the integration of Sappurisdhamma principles in the administration of local government organization leaders in Roi Et Province. The research instrument was an interview form. The target group 20 persons. By meant of specific selection. Data were collected from in-depth interviews. Data were analyzed by considering consistency from document research and in-depth interviews. The statistics used were descriptive and analytical.

The research results found that

1. Concepts and theories of Local government organization administration. The Sub-district Council and Sub-district Administrative Organization Act, B.E. 2537, came into effect from the date of its publication in the Royal Gazette. Leader performance were problems with organizational structure, personnel, budget, and various resources. 2.Sappurisa-Dhamma principle in the administration of local government organization leaders in Roi Et Province. Leaders of local government organization leaders use the Sappurisa-Dhamma principle: (1) Dhammannuta, the knowing of causes (2) Atthannuta, the knowing of the results or goal (3) Attannuta, the knowing of one's own self, (4) Mattannuta, the knowing of moderation, (5) Kalannuta, the knowing of time management, (6) Parisannuta, the knowing of the populated communities , and (7) Puggalannuta, the knowing of an individual. 3.Integrate the Principle of Sappurisa-Dhamma in the management of leaders which consist of 5 areas: 1) Planning, 2) Personnel management, 3) Coordination, 4) Reporting of work, and 5) Budgeting. 4. Gained new knowledge which could be summarized as follows: "SMT AEW MODEL", that was, S =

Sappurisa-Dhamma : Buddhist principles, M = Management of local government organization leaders: Management of local government organization leaders, and T = Transparent, verifiable, efficient and effective: Management was transparent, verifiable, efficient and effective.

Keywords: Integration, Sappurisdhamma Principle, Administration, Organization Leaders

บทนำ

องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นรูปแบบการปกครองท้องถิ่นที่มีวิวัฒนาการมาจากการเปลี่ยนแปลงการปกครอง พ.ศ. 2475 ซึ่งในสมัยพระบาทสมเด็จพระปกเกล้าเจ้าอยู่หัว ได้ทรงมีพระราชประสงค์ที่จะ จัดให้มีการปกครองท้องถิ่นในรูปองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นขึ้นในอนาคตดังปรากฏจากพระราชทานสัมภาษณ์แก่ ผู้สื่อข่าวหนังสือพิมพ์ The New York Time ฉบับวันที่ 28 เมษายน 2474 ตอนหนึ่งว่า (มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช, 2552) ข้าพเจ้าเห็นว่าสิทธิการเลือกตั้งของประชาชนควรจะมีขึ้นที่การปกครองท้องถิ่นในรูปองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ข้าพเจ้าเชื่อว่าประชาชนควรมีสิทธิมีเสียงในกิจการของท้องถิ่น เรากำลังพยายามให้ การศึกษาเรื่องนี้แก่เขา ข้าพเจ้าเห็นว่าเป็นการผิดพลาดถ้าเราจะมี การปกครองระบอบรัฐสภาก่อนที่จะประชาชนจะมีโอกาสเรียนรู้และมีประสบการณ์อย่างดีเกี่ยวกับการใช้สิทธิเลือกตั้งในกิจการปกครองท้องถิ่น”

ในพ.ศ. 2473 กระทรวงมหาดไทยได้ทูลเกล้าถวายแผนการโครงการพร้อมด้วยร่าง กฎหมายที่ทำสำเร็จเพื่อทรงมีพระราชวินิจฉัย พระองค์ได้นำแผนโครงการและร่างกฎหมายดังกล่าว เข้าสู่การพิจารณาของที่ประชุมเสนาบดีซึ่งก็มีมติไม่เห็นด้วย โดยให้เหตุผลว่าแม้ระบบใหม่จะเป็นของ ดีแต่เมื่อพระราชทานไปยังราษฎรที่ยังไม่เข้าใจในระบบดังกล่าว ผลดีก็จะไม่เกิดขึ้นกลับกลายเป็นเรื่องยุ่งยากควรที่จะให้การศึกษาแก่ผู้รับให้เกิดความรู้ความเข้าใจเสียก่อนอย่างไรก็ตามใน พ.ศ. 2475 คณะราษฎรได้ทำการเปลี่ยนแปลงการปกครองจากระบอบสมบูรณาญาสิทธิราชย์มาเป็น ระบอบประชาธิปไตยและหลังจากนี้เพียง 1 ปี ก็ได้มีการตราพระราชบัญญัติจัดระเบียบองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2476 ขึ้นมาจัดตั้งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นรูปแบบการปกครองท้องถิ่นรูปแบบแรกในระบอบการปกครองแบบ ประชาธิปไตยของประเทศไทยกฎหมายนี้ได้ใช้มาจนถึง พ.ศ. 2495 จึงได้มีการตราพระราชบัญญัติ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2496 ขึ้นมาใหม่ใช้แทนกฎหมายเดิมและมีการปรับปรุงแก้ไขเรื่อยมาจนถึงทุกวันนี้ (มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช, 2552)

การบริหารงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นได้ยึดหลักธรรมาภิบาลในการบริหารงานและมีการแบ่งอำนาจหน้าที่ความรับผิดชอบในการปฏิบัติหน้าที่อย่างชัดเจน มีหมู่บ้านอยู่ในอำนาจการปกครอง ราษฎรส่วนใหญ่ประกอบอาชีพเกษตรกรรม คือ ทำนา ทำสวน สภาพปัญหาของพื้นที่ถือว่ามีความสำคัญเพราะเป็นผลสะท้อนความต้องการของประชาชนที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต้องหาแนวทางในการแก้ไขปัญหา เพื่อประโยชน์ของประชาชนในท้องถิ่นของตนเอง ซึ่งปัญหาของพื้นที่ในเขตองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดร้อยเอ็ด เช่น ปัญหาโครงสร้างพื้นฐาน ปัญหา สาธารณสุขและการอนามัย ปัญหาขาดความรู้เพื่อการปรับปรุงคุณภาพชีวิต และปัญหาน้ำอุปโภค บริโภค เป็นต้น ส่วนอุปสรรคในการบริหารงาน เช่น การจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นยังไม่ตอบสนอง ความต้องการของประชาชนในท้องถิ่นอย่างแท้จริงและทั่วถึง อีกทั้งความเข้าใจในกฎหมาย ระเบียบข้อบังคับต่าง ๆ ของสภา

ท้องถิ่นผู้บริหารท้องถิ่นและผู้ปฏิบัติงานไม่สอดคล้องกันทำให้เกิดอุปสรรคใน การปฏิบัติงานและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นขาดความพร้อม จึงทำให้ศักยภาพที่จะดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ได้ไม่เต็มรูปแบบ เนื่องจากข้อจำกัดทางด้านบุคลากรและงบประมาณ บุคลากรยังขาดทักษะและความ ชำนาญ เพราะบุคลากรแต่ละคนรับผิดชอบงานหลายด้าน ข้อตกลงของการทำงานไม่ชัดเจน ทำให้การทำงานเป็นทีมไม่ราบรื่นและข้อมูลที่มีอยู่ยังไม่สามารถนำมาบูรณาการใช้ได้ อย่างเต็มที่ (สำนักปลัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น, 2565)

จากปัญหาของพื้นที่และอุปสรรคในการบริหารงานองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดร้อยเอ็ด จึงต้องมี ศักยภาพพร้อมทุกด้านสำหรับการก้าวเข้าสู่ยุคโลกาภิวัตน์ได้อย่างมั่นใจและสอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงทุกด้านที่ จะเกิดขึ้น โดยในอนาคตจะบริหารงานตามยุทธศาสตร์การพัฒนาและการ บริหารที่เน้นการพัฒนาแบบยั่งยืน ตามที่กำหนดไว้อย่างจริงจังและต่อเนื่องตามเจตนารมณ์ของหลักการปกครองตนเองส่วนท้องถิ่นอย่างมี ประสิทธิภาพ (สำนักปลัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น, 2565) การบริหารจัดการในองค์กรจึงก้าวเข้าสู่ยุคใหม่ ที่ เรียกว่ารูปแบบการบริหารจัดการยุคศตวรรษที่ 21 คือ การบริหารจัดการที่ปรับตัวเองได้ ตลอดเวลาและเพื่อให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผล ในการบริหารจึงต้องมีการกระจายอำนาจ และมีระบบการติดตามผลและ ตรวจสอบได้ รูปแบบของการบริหารในยุคใหม่จึงต้องการผู้บริหารที่มี ความสามารถในการบริหารจัดการ มีความ มุ่งมั่นสามารถตัดสินใจได้ทุกสถานการณ์ มีอุดมการณ์ที่ เข้มแข็ง มีทิศทางการทำงานที่ชัดเจนสามารถทำงานได้ เบ็ดเสร็จ รวดเร็ว อย่างกลมกลืน ที่เรียกว่าการบริหารเชิงบูรณาการแบบมีทิศทางอย่างเบ็ดเสร็จ (พระครูภาวนา โสภิต วิ, (บุญญรัตน์ เมืองวงศ์), 2556) การใช้หลักธรรมในการบริหารจัดการก็ถือว่าเป็นทางเลือกหนึ่งที่ช่วย แก้ปัญหาและช่วยเสริมสร้างแนวทางการพัฒนาแบบยั่งยืนได้ ซึ่งในทาง พระพุทธศาสนาได้กล่าวถึงหลักธรรมที่ สามารถส่งเสริมสนับสนุนการบริหารจัดการของผู้บริหารไว้หลายประการ โดยเฉพาะ หลักสัปปริสธรรม ที่ พระพุทธเจ้าได้ตรัสไว้ในอัมมมัญญสูตร ประกอบด้วย หลักธรรม 7 ข้อ คือ 1) อัมมัญญาตา (เป็นผู้รู้จักเหตุ) 2) อัตถัญญาตา (เป็นผู้รู้จักผล) 3) อัตตัญญาตา (เป็นผู้รู้จักตน) 4) มัตตัญญาตา (เป็นผู้รู้จักประมาณ) 5) กาลัญญาตา (เป็นผู้รู้จักกาล) 6) ปริสสัญญาตา (เป็นผู้รู้จักบริษัท) 7) บุคคลัญญาตา (เป็นผู้รู้จักบุคคล) (พระไตรปิฎก เล่มที่ 1 พระวินัย พิฎก เล่มที่ 1 มหาวิภังค์ ภาค 1)

ผู้วิจัยเป็นนายกองค์การบริหารส่วนตำบลห้วยหินลาด อำเภอสว่างแดนดิน จังหวัดร้อยเอ็ด ซึ่งเป็นผู้บริหาร สูงสุดของหน่วยงานจึงมีความสนใจที่จะศึกษา บูรณาการหลักสัปปริสธรรมในการบริหารงานของผู้นำองค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดร้อยเอ็ด เพื่อนำไปส่งเสริมพัฒนาแนวทางในการบริหารงานของผู้บริหารองค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดร้อยเอ็ด ซึ่งเป็นองค์กรส่วนท้องถิ่นที่ประสานงานสนับสนุนการดำเนินงานและสนอง นโยบายของภาครัฐให้บรรลุเป้าหมาย มีประสิทธิภาพเพิ่มขึ้นและเกิดประโยชน์สูงสุดแก่ประชาชนสืบไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาแนวคิดทฤษฎีการบริหารงานองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
2. เพื่อศึกษาหลักสัปปริสธรรมในการบริหารงานของผู้นำองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดร้อยเอ็ด
3. เพื่อบูรณาการหลักสัปปริสธรรมในการบริหารงานของผู้นำองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัด ร้อยเอ็ด

4. เพื่อเสนอองค์ความรู้เกี่ยวกับบุรณาการหลักสัปปุริสธรรมในการบริหารงานของผู้ปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดร้อยเอ็ด

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) แบบวิจัยเอกสาร (Documentary Research) โดยการศึกษาและวิเคราะห์ข้อมูลจากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเป็นหลัก (Review Literature) และผู้วิจัยมีการเก็บข้อมูลภาคสนามโดยการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview) ซึ่งกระบวนการและขั้นตอนในการรวบรวมข้อมูลในการวิจัยในครั้งนี้คือ

1. การศึกษาเอกสาร เป็นการศึกษาวิเคราะห์และสังเคราะห์เอกสารที่เกี่ยวข้องกับ แนวคิด ทฤษฎี ผลการวิจัยที่เกี่ยวข้องในเรื่องดังต่อไปนี้

1) รวบรวมและศึกษา เอกสาร ตำรา งานวิจัย ที่เกี่ยวข้องกับบุรณาการหลักสัปปุริสธรรมในการบริหารงานของผู้ปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดร้อยเอ็ด

2) สืบหาข้อมูลจากเอกสารปฐมภูมิ คือ คัมภีร์พระไตรปิฎก พร้อมทั้งข้อมูลจากเอกสารทุติยภูมิ คือ คัมภีร์รรถกถา ฎีกา อนุฎีกา ตำรา หนังสือ ที่เกี่ยวข้องกับบุรณาการหลักสัปปุริสธรรมในการบริหารงานของผู้ปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดร้อยเอ็ด

3) นำข้อมูลที่ได้มาจัดประเภท วิเคราะห์ อธิบายความ ตีความ แล้วนำมาสังเคราะห์เป็นกรอบแนวคิดในการวิจัย

4) ขอคำแนะนำ ปรีกษา ความเห็นจากคณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์

2. ในการสัมภาษณ์ ผู้วิจัยได้มีหนังสือขออนุญาตสัมภาษณ์จากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาจุฬาราชวิทยาลัย เพื่อติดต่อขออนุญาตสัมภาษณ์และไปสัมภาษณ์ตามวันและเวลาที่ท่านเหล่านั้นสะดวก ในการสัมภาษณ์ ผู้วิจัยได้ขออนุญาตบันทึกเทปการให้สัมภาษณ์ หลังจากนั้นผู้วิจัยจะนำบทสัมภาษณ์มาถอดเทป และวิเคราะห์ข้อมูล

3. นำเสนอบุรณาการหลักสัปปุริสธรรมในการบริหารงานของผู้ปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดร้อยเอ็ด จากการวิจัย วิเคราะห์ และสังเคราะห์ ข้อมูลจากพระไตรปิฎก เอกสาร ตำรา โดยผ่านข้อมูลคุณภาพแบบสัมภาษณ์เชิงลึก

ผลการวิจัย

สำหรับการวิจัยเรื่อง บุรณาการหลักสัปปุริสธรรมในการบริหารงานของผู้ปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดร้อยเอ็ด ได้ศึกษาวิเคราะห์ สังเคราะห์ข้อมูลจากการทำวิจัยทุกขั้นตอนตามวัตถุประสงค์ เพื่อค้นหาบุรณาการหลักสัปปุริสธรรมในการบริหารงานของผู้ปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดร้อยเอ็ด

1. แนวคิดทฤษฎีการบริหารงานองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

1.1 พระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537 ให้ใช้บังคับเมื่อพ้นกำหนดเก้าสิบวันนับแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษา โดยให้ยกเลิกประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ 326 ลงวันที่ 13 ธันวาคม พ.ศ. 2515 บรรดากฎหมาย กฎ และข้อบังคับอื่นในส่วนที่มีบัญญัติไว้แล้วตามพระราชบัญญัตินี้ และให้กฎกระทรวง ระเบียบ ข้อบังคับ หรือประกาศที่มีผลเป็นการทั่วไป เมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้ว ให้ใช้บังคับได้

1.2 โครงสร้างรวมและอำนาจหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มีหน้าที่ตามพระราชบัญญัติสภาตำบล และองค์การบริหารส่วน ตำบล พ.ศ. 2537 และ แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 7 พ.ศ. 2562) เพื่อเป็นไปด้วยการปฏิบัติหน้าที่และการบริหารบ้านเมืองไปสู่ความเป็นระเบียบและเรียบร้อยตามกฎหมาย ที่ได้กำหนดเอาไว้และตามพระราชบัญญัติ

1.3 การปฏิบัติงานของผู้นำองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พบว่า ปัญหาด้านโครงสร้างองค์กร บุคคลงบประมาณ และทรัพยากรต่างๆ ไม่เป็นการจัดสรรตามสมควรหน่วยงานบางครั้งก็พอที่จะดำเนินงานได้ แต่บางครั้งไม่เพียงพอในการจัดสรรหรือบริหารงานให้เกิดประโยชน์ได้ ปัญหาด้านบุคลากร ไม่เพียงพอ ขาดกำลังคน ปัญหาด้านเทคโนโลยี ขาดเครื่องมือที่ทันสมัย ขาดความรู้ในการใช้เทคโนโลยี และปัญหาด้านเกี่ยวข้องกับประชาชน ประชาชนไม่มีบทบาทในการมีส่วนร่วมขององค์การปกครองส่วนท้องถิ่น

2. หลักสัปปริสธรรมในการบริหารงานของผู้นำองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดร้อยเอ็ด

2.1 ผู้นำขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นใช้หลักธรรมสัปปริสธรรม 7 ประการ คือ (1) อัมมัญญาตา รู้หลักการ (2) อัตถัญญาตา รู้จุดหมาย (3) อุตตัญญาตา รู้ตน (4) มัตตัญญาตา รู้ประมาณ (5) กาลัญญาตา รู้กาล (6) ปริสสัญญาตา รู้ชุมชน และ (7) ปุคคัลลัญญาตา รู้บุคคล

2.2 หลักการปฏิบัติงานของผู้นำองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เป็นการปฏิบัติงานตามภารกิจหลักเพื่อให้พนักงาน พนักงานจ้างตามภารกิจ พนักงานจ้างทั่วไป รวมไปถึงพนักงานที่ปฏิบัติหน้าที่อื่น ๆ ที่ได้รับมอบหมายให้มีหน้าที่รับผิดชอบปฏิบัติงานในสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ให้สอดคล้องกับกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ หนังสือสั่งการ มติ หลักเกณฑ์ คำสั่งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ที่มอบหมายหน้าที่ความรับผิดชอบของแต่ละส่วนราชการและวิธีการปฏิบัติงานที่ครอบคลุมตั้งแต่ขั้นตอนเริ่มต้นจนถึงสิ้นสุดกระบวนการนั้น

2.3 หลักสัปปริสธรรมในการปฏิบัติงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เป็นการปฏิบัติงานที่เชื่อมโยงหลักสัปปริสธรรม 7 ประการในแต่ละหมวดหมู่ เพื่อเป็นการประยุกต์การปฏิบัติงานองค์การปกครองส่วนท้องถิ่น หลักสำคัญของการปกครองท้องถิ่นซึ่งประกอบด้วย 5 ด้าน คือ 1) ด้านการวางแผนงาน 2) ด้านการจัดบุคลากร 3) ด้านการประสานงาน 4) ด้านการรายงานผลงาน และ 5) ด้านการงบประมาณ

3. บูรณาการหลักสัปปริสธรรมในการบริหารงานของผู้นำองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดร้อยเอ็ด

3.1 ด้านการวางแผนงาน การบริหารงานของผู้นำองค์กรการปกครองส่วนท้องถิ่น ได้วางแผนงานตามหลักสัปปริสธรรม 7 ประการ คือ จะต้องรู้จักเหตุ รู้จักผล รู้จักตน รู้การงบประมาณ รู้จักกาล รู้จักชุมชน และเป็นผู้รู้จักบุคคล เพื่อการวางแผนงานในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ได้มีขั้นตอนปฏิบัติงานไปตามลำดับวิเคราะห์ทั้ง

ตนเอง บุคคลอื่น การงบประมาณ ชุมชน ความมีเหตุผลต่าง ๆ เพื่อนำพาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นไปสู่ความเจริญและยั่งยืนสืบไป

3.2 ด้านการจัดบุคลากร การบริหารงานของผู้นำองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จะต้องรู้จักบุคคลที่เกี่ยวข้อง โดยเฉพาะคนที่มาร่วมงานร่วมการร่วมไปด้วยกัน และคนที่เราไปให้บริการตามความแตกต่างเฉพาะตัว เพื่อปฏิบัติต่อเขาได้ถูกต้องเหมาะสม และได้ผล ตลอดจนสามารถบริการให้ความช่วยเหลือได้ตรงตามความต้องการ รู้ว่าจะใช้วิธีสัมพันธ์พูดจาแนะนำ ดิชมหรือจะให้เขายอมรับได้อย่างไร โดยเฉพาะในการใช้คน ซึ่งต้องรู้ว่าคนไหนเป็นอย่างไร มีความถนัดอาศัยความสามารถอย่างไรเพื่อใช้คนให้เหมาะสมกับงาน

3.3 ด้านการประสานงาน การบริหารงานของผู้นำองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จะต้องมีความเอื้ออาทรต่อบุคลากรในองค์กรในการประสานงาน ส่งเสริมการพัฒนา ส่งเสริมสนับสนุนบุคลากรให้เจริญรุ่งเรืองในหน้าที่การงาน มีทักษะสามารถวิเคราะห์และบริหารบุคคลให้สอดคล้องกับงานได้อย่างเหมาะสม ยอมรับและเข้าใจในความแตกต่างระหว่างบุคคล ผู้บริหารปฏิบัติต่อบุคลากรในองค์กรและบุคคลอื่น ๆ ด้วยดี

3.4 ด้านการรายงานผล การบริหารงานของผู้นำองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จะต้องรู้เหตุรู้ผล รู้จักบริหารเวลา จะสามารถกำหนด จัดการกิจกรรมหรืองานที่ทำได้อย่างถูกต้องเหมาะสม รู้จักบุคคล รู้จักชุมชน รู้จักสังเกต

3.5 ด้านการงบประมาณ การบริหารงานของผู้นำองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จะต้องรู้จักสร้างความตระหนัก รู้จักวิเคราะห์ เกี่ยวกับรายได้หรือรายรับ งบประมาณ รู้จักผล พิจารณาปัญหา รู้จักตน รู้จักงบประมาณ รู้จักกาล รู้จักทำทุกสิ่งทุกอย่างหรือดำเนินงานให้อยู่ในสภาพที่เหมาะสม

4. องค์ความรู้จากการวิจัย เรื่อง บุรณาการหลักสัปปริสธรรมในการบริหารงานของผู้นำองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดร้อยเอ็ด

4.1 ด้านการวางแผนงาน สามารถสรุปได้ว่า ผู้นำองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จะต้องมีการวางแผนงานตามหลักสัปปริสธรรม 7 ประการ คือ จะต้องรู้จักเหตุ รู้จักผล รู้จักตน รู้การงบประมาณ รู้จักกาล รู้จักชุมชน และเป็นผู้รู้จักบุคคล เพื่อการวางแผนงานในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ได้มีขั้นตอนปฏิบัติงานไปตามลำดับวิเคราะห์ทั้งตนเอง บุคคลอื่น การงบประมาณ ชุมชน ความมีเหตุผลต่าง ๆ เพื่อนำพาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นไปสู่ความเจริญและยั่งยืนสืบไป

4.2 ด้านการจัดบุคลากร ผู้นำองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จะต้องรู้จักบุคคลที่เกี่ยวข้อง โดยเฉพาะคนที่มาร่วมงานร่วมการร่วมไปด้วยกัน และคนที่เราไปให้บริการตามความแตกต่างเฉพาะตัว เพื่อปฏิบัติต่อเขาได้ถูกต้องเหมาะสม และได้ผล ตลอดจนสามารถบริการให้ความช่วยเหลือได้ตรงตามความต้องการ รู้ว่าจะใช้วิธีสัมพันธ์พูดจาแนะนำ ดิชมหรือจะให้เขายอมรับได้อย่างไร โดยเฉพาะในการใช้คน ซึ่งต้องรู้ว่าคนไหนเป็นอย่างไร มีความถนัดอาศัยความสามารถอย่างไรเพื่อใช้คนให้เหมาะสมกับงาน

4.3 ด้านการประสานงาน ผู้นำมีความเอื้ออาทรต่อบุคลากรในองค์กรในการประสานงาน ส่งเสริมการพัฒนา ส่งเสริมสนับสนุนบุคลากรให้เจริญรุ่งเรืองในหน้าที่การงาน มีทักษะสามารถวิเคราะห์และบริหารบุคคลให้สอดคล้องกับงานได้อย่างเหมาะสม ยอมรับและเข้าใจในความแตกต่างระหว่างบุคคล ผู้บริหารปฏิบัติต่อบุคลากรในองค์กรและบุคคลอื่น ๆ ด้วยดี นอกจากนี้ผู้นำยังต้องมีความสามารถในการสร้างความเข้าใจระหว่าง

ชุมชน ครู ผู้ปกครอง และพระสงฆ์ได้เป็นอย่างดี มีความสามารถในการกระตุ้นบุคลากรให้เกิดการทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ สร้างขวัญและกำลังใจในการทำงานให้แก่บุคลากร

4.4 ด้านการรายงานผล ผู้นำในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยเจ้าใจบริบทของการรู้เหตุ รู้ผล รู้จักบริหารเวลา จะสามารถกำหนด จัดการกิจกรรมหรืองานที่ทำได้อย่างถูกต้องเหมาะสม รู้จักบุคคล รู้จักชุมชน รู้จักสังเกตขณะเดียวกันก็พิจารณาเข้าใจถึงระเบียบประเพณี และวัฒนธรรมของกลุ่มหรือชุมชนที่จะต้องปฏิบัติสัมพันธ์ด้วยความเข้าใจและสามารถปรับตัวเข้ากับเพื่อนและทีมร่วมงานได้ คือ มีความรู้และเข้าใจความแตกต่างระหว่างบุคคลว่ามีความสามารถในด้านต่าง ๆ อย่างไร การมอบหมายงานหรือการให้ความช่วยเหลือก็จะถูกต้องเหมาะสมตรงตามความต้องการของผู้รับและผู้ให้

4.5 ด้านการงบประมาณ ผู้นำจะต้องรู้จักเหตุช่วยสร้างความตระหนักให้ รู้จักวิเคราะห์สาเหตุของสถานการณ์ต่าง ๆ เกี่ยวกับรายได้หรือรายรับ งบประมาณ รู้จักผล เมื่อมีเหตุก็ย่อมมีผล เมื่อมีปัญหาอันใดเกิดขึ้นเราจะต้องใช้หลักเหตุผลมาพิจารณาปัญหาเหล่านั้น รู้จักตน รู้จักงบประมาณ รู้จักกาล ผู้นำจะต้องรู้จักประมาณช่วยสร้างความตระหนักให้ รู้จักทำทุกสิ่งทุกอย่างหรือดำเนินงานให้อยู่ในสภาพที่เหมาะสม และรู้จักบุคคลช่วยสร้างความตระหนักให้ รู้จักประเภทบุคคลแต่ละคนว่าฉลาดหรือโง่ เป็นคนพาลหรือเป็นบัณฑิต มีความสามารถหรือไม่ มีคุณธรรมหรือไม่ แล้วเลือกคบหาให้เป็นคุณประโยชน์ เลือกใช้ให้เหมาะสมกับกิจการ หรือเพื่อที่จะปฏิบัติกับเขาได้อย่างเหมาะสมและที่สำคัญก็คือจะสนทนากับเขาอย่างรู้เรื่องและราบรื่น เกิดการประสานงานที่ดีในทุกมิติ

อภิปรายผล

1. แนวคิดทฤษฎีการบริหารงานองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537 ให้ใช้บังคับเมื่อพ้นกำหนดเก้าสิบวันนับแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษา โดยให้ยกเลิกประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ 326 ลงวันที่ 13 ธันวาคม พ.ศ. 2515 บรรดากฎหมาย กฎ และข้อบังคับอื่นในส่วนที่มีบัญญัติไว้แล้วตามพระราชบัญญัตินี้ และให้กฎกระทรวง ระเบียบ ข้อบังคับ หรือประกาศที่มีผลเป็นการทั่วไป เมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้ว ให้ใช้บังคับได้ องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นส่วนราชการที่จัดตั้งขึ้นใหม่ในสังกัดกระทรวงมหาดไทยที่มีบทบาทภารกิจสำคัญในการส่งเสริมสนับสนุนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยการพัฒนาและให้คำปรึกษา แนะนำองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในด้านการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น การบริหารงานบุคคล การเงินการคลัง และการบริหารจัดการ เพื่อให้้องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น มีความเข้มแข็งและมีศักยภาพในการให้บริการสาธารณะ ทั้งนี้เป็นเพราะว่า อำนาจหน้าที่และโครงสร้างส่วนราชการ ของกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น เป็นไปตามกฎกระทรวงแบ่งส่วนราชการกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น กระทรวงมหาดไทย และผู้นำองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เป็นบุคคลที่จะต้องบริหารจัดการในส่วนต่าง ๆ ขององค์กร เช่น การวางแผนงาน การดำเนินงาน เป็นต้น ดังนั้นผู้นำองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจะต้องมีภาวะที่จะเป็นผู้นำตามอำนาจและหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายไว้ ปัจจัยที่สำคัญในการบริหารงานต่างๆ ให้บรรลุถึงจุดประสงค์ที่ตั้งไว้นั้นก็คือผู้นำ ถ้าผู้นำมีความสามารถในการเป็นผู้นำ เช่น มีความรู้ มีคุณธรรม มีความสามารถรอบด้านหรือ มีภาวะผู้นำที่เหมาะสมแล้ว ย่อมทำให้งานสำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี ผู้ที่ทำหน้าที่ ผู้นำนั้น จึงจำเป็นอย่างยิ่งจะต้องศึกษา

ทักษะต่าง ๆ ในการเป็นผู้นำ การที่จะเป็นผู้นำที่ดีได้นั้น ไม่ใช่เรื่องง่าย และไม่ใช่เรื่องยาก หากผู้นำ มีคุณธรรม มีความสามารถ มีทักษะ และประสบการณ์ สอดคล้องกับงานวิจัยของ พระสามารถ อานนโท (เนตรแสง) (2548) ได้วิจัยเรื่อง “ภาวะผู้นำตามหลักสัปปริสธรรม” ผลการศึกษาพบว่า ผู้นำโดยทั่วไปและภาวะผู้นำตามหลักสัปปริสธรรม เป็นผู้มีคุณลักษณะ ดังนี้ คือ 1) ผู้นำที่เป็นจุดศูนย์รวม หรือ สร้างความมั่นใจให้แก่ผู้ร่วมงาน 2) ผู้นำที่รู้จักเหตุ หรือหลักการ วิธีการดำเนินงาน 3) ผู้นำที่รู้ผล หรือจุดมุ่งหมายในการดำเนินงาน 4) ผู้นำที่รู้จักตน ประเมินตนเองในกรณีต่าง ๆ 5) ผู้นำที่รู้จักประมาณความพอดีในกรณีการต่าง ๆ 6) ผู้นำที่รู้จักกาลเวลาที่เหมาะสมในการ ดำเนินงาน 7) ผู้นำที่รู้จักระเบียบ กฎเกณฑ์ โครงสร้างของสังคม และ 8) ผู้นำที่รู้จักประเภทของบุคคลในสังคมว่า เป็นคนพาล หรือบัณฑิต น่าคบหรือไม่ เมื่อผู้นำได้นำหลักธรรมเหล่านี้ ไปปรับใช้ให้ถูกต้องเหมาะสมกับหน้าที่แล้ว ความสงบสุขต่าง ๆ ย่อมจะเกิดขึ้นแก่สังคมได้

2. หลักสัปปริสธรรมในการบริหารงานของผู้นำองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หลักสัปปริสธรรม 7 คือ ธรรม 7 ประการของสัตบุรุษที่ทําคนให้เป็นสัตบุรุษ คือความเป็นคนดีที่สมบูรณ์ เป็นธรรมที่เหมาะสมต่อการเป็นผู้นำ โดยเฉพาะผู้ที่เป็นหัวหน้าคนหรือผู้นำที่จะต้องเป็นผู้รู้จักเหตุผล รู้จักตัวเองและผู้อื่น รู้จักกาลเทศะโดยเฉพาะอย่างยิ่งในการรู้จักนําสัญชาตนาการ ความสามารถของผู้ใต้บังคับบัญชาเพื่อจะได้เลือกใช้คนให้ถูกกับงานหรือใช้คนให้เหมาะสมกับงาน และสัปปริสธรรมยังเป็นแนวทางแห่งความสำเร็จที่ผู้ปฏิบัติตามอย่างต่อเนื่องแล้วทําให้คนเป็นคนดีอย่างสมบูรณ์ เหมาะต่อผู้นำหรือหัวหน้าที่จะต้องรู้จักเหตุ รู้จักผล รู้จักตน รู้จักประมาณ รู้จักกาลเวลา รู้จักชุมชน ต้องรู้จักบุคคลรู้จักวิเคราะห์สาเหตุของสถานการณ์และรู้หลักการที่จะทําให้เกิดผลต่อตนเองและส่วนรวม สอดคล้องกับงานวิจัยของ อัมพร วงศ์โสภะ (2555) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง “การศึกษาหลักสัปปริสธรรมในพระพุทธศาสนา” ผลการศึกษาพบว่า ผู้นำจะต้องมีลักษณะทางกายภาพดีมีบุคลิกภาพที่ดี มีรูปทรงสมส่วนและเป็นผู้ฉลาดในหลักการ มีความรู้ในหลักศาสนาทางพระพุทธศาสนา คือ หลักธรรมถือเป็นการสร้างเสริมภาวะผู้นำที่มีคุณธรรมจริยธรรมในการบริหารจัดการตามบทบาทและหน้าที่ ภาวะผู้นำตามหลักหลักสัปปริสธรรม 7 เป็นปัจจัยสำคัญในการบริหารจัดการกิจการงานทุกอย่างให้บรรลุผลสำเร็จตามเป้าหมายที่ตั้งไว้ เพื่อประโยชน์สุขแห่งหมู่คณะ องค์กรสังคมอย่างมั่นคง ผู้นำจึงมีความสำคัญดุจเข็มทิศคอยกำหนดทิศทางของคนเดินทาง เป็นเสาเข็มที่มีความจำเป็นต่อโครงสร้างของบ้าน ดังนั้น ผู้นำที่มีคุณสมบัติพร้อมด้วยการประยุกต์หลักสัปปริสธรรม 7 ในพระพุทธศาสนา เป็นผู้นำที่สมบูรณ์แบบ ทั้งในด้านคุณภาพทางจิตใจ และคุณภาพด้านความสามารถ เว้นจากประโยชน์ส่วนตนและพวกพ้อง มุ่งให้เกิดประโยชน์สุขแก่ปวงชนหรือหมู่คณะ รวมทั้งสังคม และประชาคมโลกเป็นหลัก

3. การบูรณาการหลักสัปปริสธรรมในการบริหารงานของผู้นำองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดร้อยเอ็ด เป็นการนำหลักสัปปริสธรรมเข้ามาปฏิบัติของผู้บริหารในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยปฏิบัติไปตามขั้นตอน หรือตามหมวดหัวข้อหลักธรรมต่าง ๆ เมื่อปฏิบัติอย่างจริงจังแล้วก็จะนำไปสู่ความสำเร็จทั้งผู้นำหรือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นก็จะมีเจริญก้าวหน้า ไปสู่ความรักสมัคสามัคคีในหมู่คณะ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นก็จะถือว่าได้มีการพัฒนาตามหลักธรรมในพุทธศาสนา พร้อมทั้งมีการพัฒนาถึงสภาพจิตใจของผู้ปฏิบัติงานหรือบุคลากรในองค์กร ส่งผลไปถึงการพัฒนาที่ยั่งยืนในอนาคต สอดคล้องกับงานวิจัยของ พระครูโกสุมสมณวัตร (สังวาลย์ กุสุโม/เมตตาเยา) (2560) ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง “ศึกษาหลักสัปปริสธรรมที่ส่งเสริมการปฏิบัติ

หน้าที่ของผู้ใหญ่บ้าน ในตำบลศรีณรงค์ อำเภอชุมพลบุรี จังหวัดสุรินทร์” ผลการศึกษาพบว่า สัปปริสธรรมในพระพุทธศาสนาเถรวาทที่เกี่ยวกับการปกครองนั้นผู้นำจะต้องมีหลักธรรม ในการปฏิบัติงาน 7 ประการ คือ (1) ความรู้จักเหตุ ช่วยให้รู้จักวิเคราะห์หาสาเหตุของสถานการณ์ตามเป็นจริง (2) ความรู้จักผล ช่วยให้ทราบผลที่จะตามมาในแต่ละเรื่อง (3) ความรู้จักตนประพฤติดนให้เหมาะสมแก่สถานะ (4) ความรู้จักประมาณ ช่วยให้รู้จักทำทุกสิ่งทุกอย่างให้อยู่ในความพอดี (5) ความรู้จักกาล ช่วยให้รู้จักเวลาที่เหมาะสมในการประสานทากิจกรรมต่าง ๆ (6) ความรู้จักชุมชน ช่วยให้รู้จักปฏิบัติตนให้ถูกต้องกับกาลเทศะทั้งกับบุคคลและสถานที่ และ (7) ความรู้จักบุคคลช่วยให้ปฏิบัติกับบุคคลนั้น ๆ ได้อย่างเหมาะสม เกิดการประสานงานที่ดีในทุกด้าน

4. องค์ความรู้จากการวิจัย เรื่อง บูรณาการหลักสัปปริสธรรมในการบริหารงานของผู้นำองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดร้อยเอ็ด ด้านการวางแผนงาน สามารถสรุปได้ว่า ผู้นำองค์กรการปกครองส่วนท้องถิ่นจะต้องมีการวางแผนงานตามหลักสัปปริสธรรม 7 ประการ คือ จะต้องรู้จักเหตุ รู้จักผล รู้จักตน รู้การงบประมาณ รู้จักกาล รู้จักชุมชน และเป็นผู้รู้จักบุคคล เพื่อการวางแผนงานในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ได้มีขั้นตอนปฏิบัติงานไปตามลำดับวิเคราะห์ทั้งตนเอง บุคคลอื่น การงบประมาณ ชุมชน ความมีเหตุผลต่าง ๆ เพื่อนำพาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นไปสู่ความเจริญและยั่งยืนสืบไป ด้านการจัดบุคลากร ผู้นำองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จะต้องรู้จักบุคคลที่เกี่ยวข้อง โดยเฉพาะคนที่มาร่วมงานร่วมการร่วมไปด้วยกัน และคนที่เราไปให้บริการตามความแตกต่างเฉพาะตัว เพื่อปฏิบัติต่อเขาได้ถูกต้องเหมาะสม และได้ผล ตลอดจนสามารถบริการให้ความช่วยเหลือได้ตรงตามความต้องการ รู้ว่าจะใช้วิธีสัมพันธ์พูดจาแนะนำ ดิชมหรือจะให้เขายอมรับได้อย่างไร โดยเฉพาะในการใช้คน ซึ่งต้องรู้ว่าคนไหนเป็นอย่างไร มีความถนัดอัธยาศัยความสามารถอย่างไรเพื่อใช้คนให้เหมาะสมกับงาน ด้านการประสานงาน ผู้นำมีความเอื้ออาทรต่อบุคลากรในองค์กรในการประสานงาน ส่งเสริมการพัฒนา ส่งเสริมสนับสนุนบุคลากรให้เจริญรุ่งเรืองในหน้าที่การงาน มีทักษะสามารถวิเคราะห์และบริหารบุคคลให้สอดคล้องกับงานได้อย่างเหมาะสม ยอมรับและเข้าใจในความแตกต่างระหว่างบุคคล ผู้บริหารปฏิบัติต่อบุคลากรในองค์กรและบุคคลอื่นๆ ด้วยดี นอกจากนี้ผู้นำยังต้องมีความสามารถในการสร้างความเข้าใจระหว่างชุมชน ครู ผู้ปกครอง และพระสงฆ์ได้เป็นอย่างดี มีความสามารถในการกระตุ้นบุคลากรให้เกิดการทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ สร้างขวัญและกำลังใจในการทำงานให้แก่บุคลากร ด้านการรายงานผล ผู้นำในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยเจ้าใจบริบทของการรู้เหตุ รู้ผล รู้จักบริหารเวลา จะสามารถกำหนด จัดการกิจกรรมหรืองานที่ทำได้อย่างถูกต้องเหมาะสม รู้จักบุคคล รู้จักชุมชน รู้จักสังเกตขณะเดียวกันก็พิจารณาเข้าใจถึงระเบียบประเพณี และวัฒนธรรมของกลุ่มหรือชุมชนที่จะต้องปฏิบัติสัมพันธ์ด้วยความเข้าใจและสามารถปรับตัวเข้ากับเพื่อนและทีมร่วมงานได้ คือ มีความรู้และเข้าใจความแตกต่างระหว่างบุคคลว่ามีความสามารถในด้านต่าง ๆ อย่างไร การมอบหมายงานหรือการให้ความช่วยเหลือก็จะถูกต้องเหมาะสม ตรงตามความต้องการของผู้รับและผู้ให้ ด้านการงบประมาณ ผู้นำจะต้องรู้จักเหตุ ช่วยสร้างความตระหนักให้ รู้จักวิเคราะห์สาเหตุของสถานการณ์ต่าง ๆ เกี่ยวกับรายได้หรือรายรับ งบประมาณ รู้จักผล เมื่อมีเหตุก็ย่อมมีผล เมื่อมีปัญหาอันใดเกิดขึ้นเราจะต้องใช้หลักเหตุผลมาพิจารณาปัญหาเหล่านั้น รู้จักตน รู้จักงบประมาณ รู้จักกาล ผู้นำจะต้องรู้จักประมาณช่วยสร้างความตระหนักให้ รู้จักทำทุกสิ่งทุกอย่างหรือดำเนินงานให้อยู่ในสภาพที่เหมาะสม และรู้จักบุคคลช่วยสร้างความตระหนักให้ รู้จักประเภทบุคคลแต่ละคนว่าฉลาดหรือโง่ เป็นคนพาลหรือเป็นบัณฑิต มีความสามารถหรือไม่ มีคุณธรรมหรือไม่ แล้วเลือกคบหาให้เป็น

คุณประโยชน์ เลือกใช้ให้เหมาะสมกับกิจการ หรือเพื่อที่จะปฏิบัติกับเขาได้อย่างเหมาะสมและที่สำคัญก็คือจะ สนทนากับเขาอย่างรู้เรื่องและราบรื่น เกิดการประสานงานที่ดีในทุกมิติ สอดคล้องกับแนวคิดของ พุทธทาสภิกขุ ได้กล่าวถึง การปฏิบัติหน้าที่ต่างๆ ไม่ว่าจะเป็นอาชีพการงานประเภทใด สรุปได้ว่า หน้าที่หรืออาชีพเป็นสิ่งจำเป็น อย่างหนึ่งในการที่จะเข้าถึงธรรม การที่จะรู้จักโลกหรือ สิ่งทั้งหลายทั้งปวงดี ว่าอะไรเป็นอะไร จะต้องมีการทำ หน้าที่ของตนโดยเฉพาะ เช่น อาชีพให้ลู่ลวง ไปได้ด้วยดีเสียก่อน การที่คนหนึ่งทำหน้าที่โดยตรงของตนโดยไม่มี มลทินต่างพร้อย ย่อมเป็นการ เพียงพอที่จะทำให้รู้จักว่าอะไรเป็นอะไร โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ก็จักรู้จักชีวิตจิตใจ ตนเองว่า หมายความว่าอย่างไร เป็นสิ่งที่ควรยึดถือหลงใหลเพียงไรเป็นต้น ถ้าหากว่าไม่ได้ทำอะไรจริง ๆ จัง ๆ ให้ ดีที่สุด ให้ถูกต้องตามอุดมคติของอาชีพหรือของหน้าที่นั้น ๆ แล้ว มันยังน้อยเกินไปสำหรับ ที่จะรู้จักตัวเอง รู้จัก โลก รู้จักกิเลส รู้จักทุกข์ และรู้จักความดับทุกข์ เป็นต้น และสอดคล้องกับงานวิจัยของ สุวรรณนา มีเดช (2556) ได้ศึกษาเรื่อง ความคิดเห็นของบุคลากรต่อการบริหารงานบุคคลตามหลักสัปปุริสธรรม 7 ของผู้บริหารสถานศึกษา อำเภอนาคู จังหวัดนครสวรรค์ ผลการวิจัยพบว่า โดยภาพรวมมีความเห็นอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณา รายละเอียดแต่ละด้าน มีความเห็นอยู่ในระดับมากทุกด้าน พร้อมทั้ง ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะคือ) ผู้บริหารควรวางแผนการจัดการบริหารอย่างเป็นระบบและสามารถ นำไปสู่การปฏิบัติจริงได้ 2) ผู้บริหารควรยึดหลักธรรมที่ ส่งเสริมการบริหารจัดการเพื่อให้เกิดความ น่าเชื่อถือแก่ตัวผู้บริหารและความโปร่งใส 3) ผู้บริหารควรพัฒนาตนเอง และส่งเสริมให้ผู้อื่นมีการ พัฒนาอย่างสม่ำเสมอ 4) ผู้บริหารควรเป็นตัวอย่างที่ดีในการบริหารเวลา และจัดลำดับ ความสำคัญ ของงานได้อย่างเหมาะสม 5) ผู้บริหารควรศึกษาเกี่ยวกับบุคคลที่เกี่ยวข้องและสร้างมนุษยสัมพันธ์ที่ดี เพื่อให้การดำเนินงานประสบความสำเร็จ ด้วยความร่วมมือของทุกฝ่าย

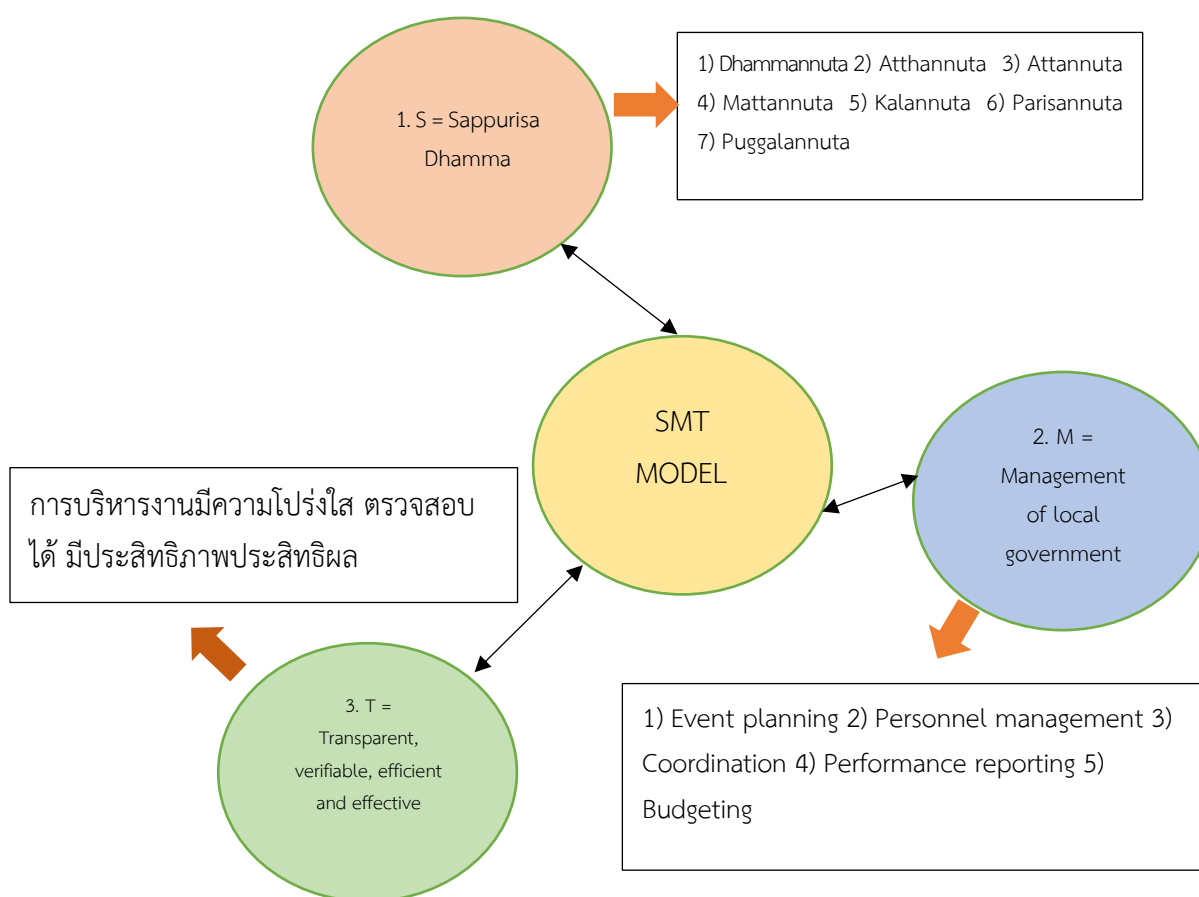
องค์ความรู้ใหม่

บูรณาการหลักสัปปุริสธรรมในการบริหารงานของผู้นำองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดร้อยเอ็ด เป็นการนำหลักธรรมสัปปุริสธรรม 7 ประการ ประกอบด้วย (1) ฉัมมัณฺณุตฺตา รู้หลักการ (2) อัถถัญญุตฺตา รู้จุดหมาย (3) อัถตัญญุตฺตา รู้ตน (4) มัตตัญญุตฺตา รู้ประมาณ (5) กาลัญญุตฺตา รู้กาล (6) ปริสสัญญุตฺตา รู้ชุมชน และ (7) ปุคคัลลัญญุตฺตา รู้บุคคล องค์ความรู้ที่ได้จากการวิจัยครั้งนี้ คือทำให้ทราบบูรณาการหลักสัปปุริสธรรมในการบริหารงานของผู้นำ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดร้อยเอ็ด โดยสามารถสรุปเป็น “SMT MODEL” โดยมีที่มาดังนี้

1. S = Sappurisa Dhamma หมายถึง หลักธรรมพุทธศาสนา ประกอบด้วย 1) Dhammannuta ฉัมมัณฺณุตฺตา 2) Atthannuta อัถถัญญุตฺตา 3) Attannuta อัถตัญญุตฺตา 4) Mattannuta มัตตัญญุตฺตา 5) Kalannuta กาลัญญุตฺตา 6) Parisannuta ปริสสัญญุตฺตา และ 7) Puggalannuta ปุคคัลลัญญุตฺตา

2. M = Management of local government organization leaders หมายถึง การบริหารงานของ ผู้นำองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น 5 ด้าน คือ 1) Event planning ด้านการวางแผนงาน 2) Personnel management ด้านการจัดบุคลากร 3) Coordination ด้านการประสานงาน 4) Performance reporting ด้าน การรายงานผลงาน และ 5) Budgeting ด้านการงบประมาณ

3. T = Transparent, verifiable, efficient and effective หมายถึง การบริหารงานมีความโปร่งใส ตรวจสอบได้ มีประสิทธิภาพประสิทธิผล ตามบูรณาการหลักสัปปุริสธรรมในการบริหารงานของผู้นำองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดร้อยเอ็ด คือ “SMT” MODEL ดังแผนภูมิภาพข้างล่างนี้



ภาพที่ 1 องค์ความรู้ใหม่ “SMT” MODEL

สรุป

การบริหารงานองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ใช้มาตั้งแต่ พ.ศ. 2537 การบริหารงานของผู้นำองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ประกอบด้วย 5 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านการวางแผนงาน 2) ด้านการจัดบุคลากร 3) ด้านการประสานงาน 4) ด้านการรายงานผลงาน และ 5) ด้านการงบประมาณ และได้บูรณาการกับหลักธรรมสัปปุริสธรรม 7 ประการ คือ (1) ธัมมัญญตา รู้หลักการ (2) อัตถัญญตา รู้จุดหมาย (3) อัตตัญญตา รู้ตน (4) มัตตัญญตา รู้ประมาณ (5) กาลัญญตา รู้กาล (6) ปริสสัญญตา รู้ชุมชน และ (7) ปุคคลัญญตา รู้บุคคล และองค์ความรู้ที่ได้รับจากงานวิจัยครั้งนี้สรุปได้ ดังนี้ “SMT AEW MODEL” กล่าวคือ S = Sappurisa Dhamma หมายถึง หลักธรรมพุทธ

ศาสนา M = Management of local government organization leaders หมายถึง การบริหารงานของผู้นำองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และ T = Transparent, verifiable, efficient and effective หมายถึง การบริหารงานมีความโปร่งใส ตรวจสอบได้ มีประสิทธิภาพประสิทธิผล ดังนั้นผู้นำองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นควรนำไปใช้ในการบริหารงาน

ข้อเสนอแนะ

การศึกษาผู้วิจัยเรื่องบูรณาการหลักสัปปริสธรรมในการบริหารงานของผู้นำองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดร้อยเอ็ด จึงมีข้อเสนอแนะ ดังนี้

1. ข้อเสนอแนะทั่วไป

การบริหารจัดการในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจะต้องอาศัยการมีหลักปฏิบัติทางพระพุทธศาสนา หรือ หลักธรรม คือ หลักสัปปริสธรรมทั้ง 7 ประการ เพื่อดำเนินงานหรือการบริหารจัดการที่ดี และสามารถนำไปใช้กับรายละเอียดทำหัวข้องานต่าง ๆ แบบจะประเด็นลงไปตามหมวดหมู่ และสามารถเข้าใจประเด็นตามหัวข้อของแต่ละหัวข้อได้อย่างมีระบบและชัดเจน การบริหารจัดการก็จะมีแนวทาง วิธีการ หลักการ พร้อมทั้งกระบวนการแต่ละขั้นตอน ผู้นำก็จะสามารถนำพาองค์กรไปสู่ความสำเร็จได้อย่างที่ตั้งเป้าหมายเอาไว้

2. ข้อเสนอแนะเชิงวิชาการ

การวิจัย ควรส่งเสริมการวิจัยที่ออกมาเป็นรูปธรรม และสามารถนำเข้าสู่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นของความ ความ ส่งเสริมให้บุคลากรนำไปปฏิบัติ และยังสามารถนำเสนอแผนงานต่าง ๆ ผ่านความรู้แก่องค์กรที่เกี่ยวข้องด้วย

3. ข้อเสนอแนะเชิงปฏิบัติ

การปฏิบัติ ควรกำหนดกิจกรรมที่ส่งเสริมความรู้ทางหลักสัปปริสธรรม 7 ประการ หรืออาจจะมีวิทยากรที่เป็นประสงค์มาบรรยายต่าง ๆ หรือผู้นำสามารถบรรยายให้แก่ผู้ที่เกี่ยวข้องได้รับทราบตามกิจกรรมวันสำคัญของทางราชการหรือศาสนา

4. ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

นโยบาย ควรมีการประชุม ปรึกษาหารือเพื่อกำหนดกิจกรรมหรือกำหนดนโยบายที่เกี่ยวข้องหรือประสานงาน ประชาสัมพันธ์กิจกรรมผ่านชุมชน สังคม เพื่อให้รับทราบข้อมูลในการจัดกิจกรรมที่มีการกำหนดนโยบายลงกำกับอย่างถูกต้อง

5. ข้อเสนอแนะเพื่อการทำวิจัยครั้งต่อไป

- 1) ควรมีการศึกษาวิจัยโดยการขยายพื้นที่เข้าสู่ในระดับจังหวัด
- 2) ควรมีการศึกษาวิจัยโดยศึกษาแบบองค์รวมและเชื่อมกับศาสตร์สมัยใหม่

เอกสารอ้างอิง

- พระครูโกสุมสมณวัตร (สังวาลย์ กุสุโม/เมตตาเยา). (2560). ศึกษาหลักสัปปุริสธรรมที่ส่งเสริมการปฏิบัติหน้าที่ของ
ผู้ใหญ่บ้าน ในตำบลศรีณรงค์ อำเภอชุมพลบุรี จังหวัดสุรินทร์. วิทยานิพนธ์พุทธศาสตรมหาบัณฑิต,
สาขาวิชาพระพุทธศาสนา. บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.
- พระครูภาวนาโสภิต วิ. (บุญญรัตน์ เมืองวงศ์). (2556). พุทธธรรมาภิบาล. ลำพูน: สำนักพิมพ์รัฐพลการพิมพ์.
- พระสามารถ อานนโท. (2548). ภาวะผู้นำตามหลักสัปปุริสธรรม. วิทยานิพนธ์ศาสตรมหาบัณฑิต. บัณฑิต
วิทยาลัย: มหาวิทยาลัยมกุฏราชวิทยาลัย.
- มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช. (2552). สถาบันและกระบวนการทางการเมืองไทย หน่วยที่ 14. นนทบุรี:
สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- สำนักปลัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น. (2565). เอกสารบรรยายสรุปข้อมูลพื้นฐานและสภาพทั่วไปขององค์กร
ปกครองส่วนท้องถิ่นอำเภอสุวรรณภูมิ จังหวัดร้อยเอ็ด วันที่ 26 ธันวาคม 2565. ร้อยเอ็ด: สำนักปลัด
องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น. (อัดสำเนา).
- สุวรรณนา มีเดช. (2556). การบริหารงานบุคคลตามหลักสัปปุริสธรรม 7 ของผู้บริหารสถานศึกษาอำเภอตากลี
จังหวัดนครสวรรค์. วิทยานิพนธ์พุทธศาสตรมหาบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลง
กรณราชวิทยาลัย.
- อัมพร วงศ์โสภา. (2555). การศึกษาหลักสัปปุริสธรรมในพระพุทธศาสนา. วิทยานิพนธ์พุทธศาสตรดุษฎีบัณฑิต
สาขาวิชาพระพุทธศาสนา. บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.